

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

1 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Nadejda Toma,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 3 septembrie 2020, în privința inculpatului

Zagorschi Ion XXXXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>08.08.2018 – 11.01.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>29.01.2020 – 03.09.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>12.11.2020 – 01.02.2021.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 11 ianuarie 2020, Zagorschi Ion a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal la 13 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis de la reținere.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 9920 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 6 iulie 2017, pe parcursul zilei, aflându-se la domiciliu său din XXXXXX, XXXXXX, unde locuia împreună cu soția Zagorschi O. care, în corespundere cu prevederile art. 133¹ Cod penal, se consideră membru de familie, inculpatul Zagorschi I. a aplicat violență fizică asupra soției Zagorschi O., cauzându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață la persoane vii, sub formă de „*Traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin: excoriații ale regiunilor frontale și zigomatice stângi cu echimoză în jurul lor și ochiului stâng, hemoragie în mucoasa buzei inferioare pe stânga, hemoragie în*

țesuturile moi epicraniene, regiunea parietală centru. Hematom subdural acut unipolar pe dreapta (110 ml.), cheag roș-întunecat, focare de contuzie cerebrală în lobul temporal drept, hemoragii subarahnoidale insulare complicat cu edem cerebral pronunțat, dislocarea țesutului creierului, angajarea trunchiului cerebral în orificiul mare occipital, hemoragii secundare în trunchiul cerebral” și leziuni corporale ușoare sub formă de „Excoriație pe umărul stâng în jur echimoză, echimoză pe brațul drept 1/3 medie suprafața postero-laterală, echimoză masivă a brațului drept suprafața antero-medială din fosa axilară (1/3 superioară) cu trecere în jos pe fosa cubitală până în 1/3 medie a antebrațului drept suprafața antero-mediană, excoriații (2) pe suprafața postero-laterală a cotului stâng, echimoză pe suprafața postero-laterală a antebrațului stâng, echimoză masivă a hemitoracelui drept la nivelul coastelor V-X pe linia medioclaviculară și până la linia axilară posterioară, excoriație pe hemitoracele stâng, suprafața laterală la nivelul coastelor VI-VII pe linia axilară medie, în jurul lor echimoză. Echimoză pe coapsa stângă suprafața laterală, la nivelul articulației coxo-femorale. Excoriații pe suprafața anterioară a genunchiului drept și stâng cu detașarea epidermisului în jos. Excoriație pe suprafața anterioară a gambei stângi cu detașarea epidermisului în jos. Echimoze oval-neregulate (5) pe ambele coapse”, de la care, la 07.07.2017, Zagorschi O. a decedat.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal, ca violență în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale, soldată cu decesul victimei.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că seara el se afla în casă, iar soția în bucătăria de vară din curte. Până la ora 22.00-22.30, soția intra în casă, apoi ieșea. Ușile de la casă erau deschise și a auzit că soția l-a strigat de mai multe ori. A ieșit în curte și a văzut-o la pământ, cu fața în sus, lângă portița la ieșirea în grădină. Ea i-a spus că a căzut în groapă când a mers să arunce căldarea cu resturi în grădină. I-a spus că nu se poate ridica. A încercat să o ia în brațe și s-o ducă în casă, dar nu a izbutit și a sunat-o pe sora lui, care a venit imediat. Au încercat împreună s-o ridice și să o ducă în casă, dar nu au putut. Sora s-a dus la frații Buzan. Ei au venit, au ridicat-o și au dus-o în coridor, la intrarea în casă, pe covor. El l-a rugat pe Buzan să cheme salvarea, deoarece era speriat și nu știa unde-și lăsase telefonul. Salvarea a venit în decurs de 10-15 minute. Sora medicală i-a spus că soția este în stare de comă și a fost transportată la spital.

În cadrul cercetării la fața locului, a fost constatat că intrarea în grădină se efectuează printr-o poartă. În partea stângă în raport cu ușa, ieșind spre grădină, se află un sarai destinat păsărilor, iar în imediata apropiere, în sol, este săpată o groapă în formă pătrată cu adâncimea de 50 cm., mărimea 1,1×1,1 m. În mijloc este înfipt un furtun negru. În partea stângă este construită o fântână cu pereții din cărămidă roșie, clădită în formă pătrată, cu înălțime de 60 cm. și laturile de 60×50 cm. Fântânița este poziționată la distanța de 60 cm. de la marginea gropii din partea ușii. În partea spre grădină a gropii se mai observă un șanț sub unghi de 45°, ce duce până la suprafața solului. În partea dreaptă, după ușă spre grădină, de asemenea, se află un sarai pentru păsări, în față se află veceul, dușul. Între aceste construcții se află

mai multe bunuri materiale ca: cisternă, aragaz, foi de ardezie, roabă, construcții din metal ș.a.

Conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 90 „D” din 11.08.2017, decesul lui Zagorschi O. a survenit în urma traumei cranio-cerebrale închise manifestate prin hematom subdural masiv pe dreapta, hemoragie subarahnoidală, focare de contuzie cerebrală, complicat cu dislocarea țesutului creierului, edem cerebral și hemoragii secundare în trunchiul cerebral. Pe cadavru au fost stabilite următoarele leziuni corporale: Traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin: excoriații ale regiunilor frontale și zigomatice stângi cu echimoză în jurul lor și ochiului stâng, hemoragie în mucoasa buzei inferioare pe stânga, hemoragie în țesuturile moi epicraniene, regiunea parietală centru. Hematom subdural acut unipolar pe dreapta (110 ml.) cheag roș-întunecat, focare de contuzie cerebrală în lobul temporal drept, hemoragii subarahnoidale insulare complicat cu edem cerebral pronunțat, dislocarea țesutului creierului, angajarea trunchiului cerebral în orificiul mare occipital, hemoragii secundare în trunchiul cerebral. Leziunile corporale menționate puteau fi produse la acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, bont cu suprafața traumatică limitată, la lovire și frecțiune de multiple ori, au fost produse intravital, cu cca 1-2 zile până la deces și, după caracterul lor, se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viața la persoanele vii.

Excoriație pe umărul stâng în jur echimoză, echimoză pe brațul drept 1/3 medie suprafața postero-laterală, echimoză masivă a brațului drept suprafața antero-medială din fosa axilară (1/3 superioară) cu trecere în jos pe fosa cubitală până în 1/3 medie a antebrațului drept suprafața antero-mediană, excoriații (2) pe suprafața postero-laterală a cotului stâng, echimoză pe suprafața postero-laterală a antebrațului stâng, echimoză masivă a hemitoracelui drept la nivelul coastelor V-X pe linia medioclaviculară și până la linia axilară posterioară, excoriație pe hemitoracele stâng, suprafața laterală la nivelul coastelor VI-VII pe linia axilară medie, în jurul lor echimoză. Echimoză pe coapsa stângă suprafața laterală, la nivelul articulației coxo-femorale. Excoriații pe suprafața anterioară a genunchiului drept și stâng cu detașarea epidermisului în jos. Excoriație pe suprafața anterioară a gambei stângi cu detașarea epidermisului în jos. Echimoze oval-neregulate (5) pe ambele coapse. Leziunile corporale menționate puteau fi produse la acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, bont cu suprafața traumatică limitată, la lovire și frecțiune de multiple ori, au fost produse intravital, cu cca 1-2 zile până la deces, condiționează după sine dereglarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămări corporale ușoare la persoane vii.

Conform examenului toxicologic, în proba de sânge a cadavrului lui Zagorschi O. nu s-a depistat alcool etilic.

Reieșind din caracterul, localizarea anatomică, volumul leziunilor corporale descrise la cadavrul lui Zagorschi O., se exclude producerea leziunilor descrise în comun la cădere de la înălțimea corpului de pe prag sau în groapă, dar nu se exclude că unele din ele separat (excoriațiile) să fi fost produse la cădere de la înălțimea corpului.

Conform expertizei medico-legale în comisie, s-a ajuns la următoarele concluzii:

1. Concentrația alcoolului etilic în sânge în cantitate 3,02 g/l (3,02 ‰), la persoane în viață corespunde gradului de intoxicație alcoolică. Prezența acestei concentrații de alcool etilic în sânge nu exclude posibilitatea deplasării de sine stătător, cu condiția dacă titulara era în cunoștință. Influența alcoolului etilic asupra organismului uman este individuală, dar în astfel de concentrație (3,02 ‰) permanent este însoțită de dereglări coordonatorii.

2. Conform datelor din documentele medicale prezentate, la Zagorschi O. s-au depistat următoarele leziuni corporale:

a) traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin excoriații și echimoze în regiunea feței din stânga, hemoragii în țesuturile moi pericraniene parietal centru, hematom subdural (110 ml.) temporal din dreapta;

b) excoriație oval-neregulată pe umărul stâng de 2,0 x 1,3 cm. acoperită cu crustă brun-cafenie, situată mai sus de nivelul pielii, în jur echimoză ovală de 5,5 x 3,5 cm., culoare violacee-albastră;

c) echimoză oval-neregulată pe brațul drept 1/3 medie suprafața postero-laterală de 12,0 x 8,5 cm., culoare violacee-albastră, pe centru echimoză alungită (fâșie) dispunere verticală;

d) echimoză masivă a brațului drept, culoare vișinie-albastră, suprafața antero-medială din fosa axilară (1/3 superioară) cu trecere în jos pe fosa cubitală până în 1/3 medie a antebrățului drept suprafața antero-mediană, având dimensiunea de 28,0 x 12,0 cm., culoare violacee-albastră;

e) excoriații oval-neregulate (2) pe suprafața postero-laterală a cotului stâng cu dimensiunea de 1,8 x 1,5 cm. și 2,5 x 1,8 cm., acoperite cu crustă brun-cafenie deasupra nivelului pielii;

f) echimoză oval-neregulată pe suprafața postero-laterală a antebrățului stâng 1/3 medie cu dimensiunea de 6,5 x 4,5 cm., culoare violacee-albastră;

g) echimoză masivă a hemitoracelui drept la nivelul coastelor V-X pe linia medioclaviculară și până la linia axilară posterioară, cu dimensiunea de 22,0 x 17,5 cm., culoare violacee-albastră;

h) excoriație oval-neregulată pe hemitoracele stâng, suprafața laterală la nivelul coastelor VI-VII pe linia axilară medie, cu dimensiunea de 1,8 x 1,5 cm., acoperită cu crustă brun-roșie deasupra nivelului pielii, în jur detașare de epidermis pe suprafață de 6,0 x 2,5 cm., cu direcția de la stânga la dreapta, puțin de jos în sus, în jurul lor echimoză oval-neregulată de 14,0 x 10,5 cm., culoare violacee-albastră;

i) echimoză oval-neregulată pe coapsa stângă suprafața laterală, la nivelul articulației coxo-femorale cu dimensiunea de 9,0 x 5,5 cm., culoare violacee-albastră;

j) excoriații oval-neregulate pe suprafața anterioară a genunchiului drept și stâng de 1,3 x 1,0 cm. și 1,8 x 1,3 cm. acoperită cu crustă brun-cafenie deasupra nivelului pielii, cu detașarea epidermisului în jos;

k) excoriație oval-neregulată pe suprafața anterioară a gambei stângi 1/3 superioară de 2,3 x 1,5 cm., acoperită cu crustă brun-roșie deasupra nivelului pielii cu detașarea epidermisului în jos;

l) echimoze oval-neregulate (5) pe ambele coapse 1/3 medie-inferioară suprafața anterioară cu dimensiunea la 1,5 x 1,0 cm. până la 2,3 x 1,5 cm., culoare violacee albastră.

Analizând datele cauzei penale, raportului de constatare medico-legală nr. 81 „C”, comisia medico-legală nu exclude posibilitatea cauzării leziunilor corporale, menționate în punctul 2(a), în rezultatul căderii libere din poziția ortostatică, cu lovirea ulterioară cu partea stângă a capului de un obiect dur contondent.

3. Reieșind din caracterul morfologic, localizarea anatomică a leziunilor corporale, cât și a stării de intoxicație alcoolică a lui Zagorschi O., comisia nu exclude posibilitatea formării leziunilor menționate în punctele b), e), h), j), k), în rezultatul eforturilor întreprinse de victimă, pentru ieșirea din groapă.

4. În conformitate cu caracterul morfologic al leziunilor corporale depistate, precum și datele investigației histopatologice medico-legale, ele toate se încadrează în termenul cca 1-2 zile până la deces (Raport de expertiză nr. 201804X0020).

În ședința de judecată, expertul medico-legist Verdeș I. a susținut raportul de expertiză medico-legală nr. 90 „D” din 11.08.2017 și a menționat că, reieșind din caracterul, localizarea anatomică și volumul leziunilor descrise în raportul de constatare întocmit, nu se exclude că unele leziuni să fi fost produse prin acțiunea traumatică a pumnului și picioarelor. Totodată, nu se exclude că unele leziuni să fi fost produse în urma căderii victimei din poziția statică. Leziuni ce ar avea o vechime de 8-14 zile, reieșind din caracterul vătămarilor, nu au fost depistate. Nu se exclude ca unele din leziuni să fi fost produse în timpul când victima încerca să iasă din groapă. Excoriațiile în regiunea umărului stâng, hemitoracelui stâng, pe suprafața ambilor genunchi, suprafața anterioară a gambei stângi, puteau să apară în timpul încercării victimei de a ieși din groapă. Decesul victimei a survenit în urma traumei cranio-cerebrale închise, manifestate prin hematom subdural masiv pe dreapta, hemoragie subarahnoidală, focare de contuzie cerebrală, complicat cu dislocarea țesutului creierului, edem cerebral, hemoragii secundare în trunchiul cerebral. Din concluziile raportului de expertiză din 20.05.2018, întocmit de comisia din trei experți judiciari medici-legiști, rezultă că, în conformitate cu caracterul morfologic al leziunilor corporale depistate, precum și datele investigației histopatologice medico-legale, ele toate se încadrează în circa 1-2 zile înainte de decesul victimei.

Studiind suplimentar raportul de constatare medico-legală din 07.07.2017, expertul medico-legist a declarat că, reieșind din caracterul leziunilor, localizarea anatomică din regiunea craniului, se poate deduce că au fost mai multe lovituri în regiunea craniului, care au dus la hemoragie intracraniană. Hematomul subdural a fost depistat în partea dreaptă și focarele de contuzie, la fel, pe partea dreaptă. Reieșind din caracterul leziunilor, volumul lor, nu se exclude că unele din cele localizate în regiunea craniului, cum ar fi excoriațiile regiunii zigomatice stângi, adică adiacente, să fi fost produse la cădere, din poziție statică și nu se exclude că aceasta putea duce la o consecință ca hemoragie intracraniană, dar reieșind din celelalte leziuni – hemoragie în țesuturile moi epicraniene, în regiunea parietală centru, hemoragia mucoasei buzei inferioare pe stânga, este puțin probabil producerea lor la cădere din poziție statică și nu se exclude rolul lor în producerea hemoragiei intracraniene. Poziția victimei putea fi verticală sau orizontală, orientată cu fața spre victimă. Excoriațiile erau pe partea stângă, restul leziunilor corporale erau pe centru. Reieșind din caracterul leziunilor respective, nu se exclude faptul că persoana putea să-și piardă cunoștința. Nu se exclude nici faptul că, după producerea traumei cranio-cerebrale, victima putea să facă careva mișcări neînsemnate. Nu se

poate expune în privința consecutivității producerii traumelor, deoarece toate au fost produse într-un interval de 24-48 de ore. Reieșind din datele medicale de staționar din data de 07.07.2017, date despre starea de ebrietate nu au fost menționate, dar la autopsie s-a prelevat proba de sânge pentru verificare. Victima a fost internată la 07.07.2017, la orele 00.24, iar decesul a survenit pe data de 08.07.2017, ora 07.00. I s-a făcut lavaj gastric și conținutul stomacal cu conținut de alcool a fost eliminat, circumstanță ce constituie cauza din care nu s-a depistat alcool în sângele cadavrului victimei. Reieșind din concentrația depistată – la limita stării de ebrietate avansată, victima era capabilă să facă careva mișcări, deplasări.

Audiind declarațiile inculpatului, ale succesoriului părții vătămate Brînză A., ale martorilor Buzan I., Buzan A., Glibiciuc N., Glibiciuc P., Para M., Balan A., Balan N., Cazacu I., Butuc A., ale expertului medico-legist Verdeș I., și studiind materialele dosarului, se consideră dovedită vinovăția lui Zagorschi I. în aceea că pe 06.07.2017, aflându-se la el acasă, în XXXXXX, XXXXXX, a aplicat violență fizică asupra soției sale Zagorschi O., cauzându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață la persoane vii, ce s-au soldat cu decesul acesteia la data de 08.07.2017, acțiunile inculpatului urmând a fi încadrate pe art. 201¹ alin. (4) Cod penal, ca violență în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, **manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente**, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei.

Or, mai mult, în afară de inculpat, nu a mai avut cine să-i cauzeze leziunile corporale părții vătămate care, din spusele martorilor, succesoriului părții vătămate, dar și a inculpatului, era o femeie cumsecade, nu avea dușmani, nu era agresivă. Cu toate că **o parte din martori și-au schimbat parțial declarațiile** în cadrul cercetării judecătorești, încercând să-i ușureze situația inculpatului, cu care sunt în relații bune, **totuși din declarațiile** succesoriului părții vătămate, ale martorilor Buzan I., Buzan A., Glibiciuc N., Glibiciuc P., Balan A., Para M. , **făcute în instanță și la urmărirea penală, se conturează concluzia** că soții Zagorschi se certau uneori, că inculpatul o jigne pe soția sa, iar uneori o bătea.

Faptul că la momentul solicitării ajutorului medical și internării în spital, partea vătămată era în stare de ebrietate nu schimbă situația, dar având în vedere că și inculpatul consumase alcool în acea seară, **putea fi un motiv de conflict** între soți, ce s-a soldat cu aplicarea violenței și cauzarea unor vătămări grave, periculoase pentru viață părții vătămate, de la care a survenit decesul acesteia.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care **să fie absolvit de pedeapsă.**

Apelantul a indicat că urmărirea penală a fost efectuată unilateral, nefiind stabilite toate circumstanțele.

Or, n-au fost prezentate probe concludente privind implicarea lui în careva acțiuni, care ar fi dus la decesul soției, el neavând careva motive să o facă. Potrivit art. 5 Cod de procedură penală, procurorul este persoana care, în limitele competenței sale, exercită sau, după caz, conduce în numele statului urmărirea penală. Însă, nu au fost stabilite pe hainele lor careva urme de sânge sau leziuni corporale la el, careva urme în ogradă, în casă, care ar demonstra implicarea lui în acest accident banal.

Mai mult, toate circumstanțele cauzei denotă un caz de accident, toate probele prezentate sunt indirecte, nu conțin careva date utile care demonstrează vinovăția sa, o parte din declarațiile martorilor se bazează pe presupuneri, bănuieli sau zvonuri fără temei, care trezesc mai multe dubii.

De asemenea, instanța de fond n-a apreciat corect, sub toate aspectele, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității valoarea probelor dobândite, potrivit art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală care, de facto, lipsesc pe cauza dată și greșit a ajuns la concluzia vinovăției sale, care nu poate fi întemeiată pe presupuneri.

3.1. Avocatul Iurie Mărgineanu a declarat apel suplimentar, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că nu există fapta infracțiunii.

Apelantul a invocat că în actul de învinuire și în rechizitoriu nu sunt indicate mijloacele și modul săvârșirii infracțiunii, după cum prevede latura obiectivă și subiectivă, acuzarea limitându-se la constatările experților medico-legiști.

Astfel, ordonanța de învinuire și rechizitoriul nu corespund prevederilor art. 281 alin. (2), 296 Cod de procedură penală.

Totodată, nu au fost prezentate probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului, împrejurări în care instanța de fond a dispus condamnarea acestuia, cu toate că probele administrate nu confirmă vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

La fel, instanța de fond a respins neîntemeiat motivele apărării, menționând pregătirea din timp a versiunilor și probelor anexate de inculpat, contrar art. 385 alin. (1) pct. 1)-5) Cod de procedură penală și art. 6 din CEDO, sub aspectul încălcării principiului egalității armelor.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 3 septembrie 2020, *apelul declarat de inculpat* a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Zagorschi Mihail a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 201¹ alin. (4) Cod penal, *în temeiul lipsei faptei infracțiunii*.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă.

Instanța de apel a statuat că *prin probele prezentate de acuzare și apărare, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii în acțiunile inculpatului*.

Ori, în cauză persistă multiple contradicții, care nu au fost înlăturate în cadrul cercetării judecătorești și care nu permit să se constate în afara oricăror dubii că inculpatul *ar fi săvârșit cu vinovăție fapta penală imputată*, calificată în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

Astfel, *a fost constatat că, victima a decedat în urma traumei cranio-cerebrale*. Or, potrivit rapoartelor de expertiză, decesul lui Zagorschi O. a survenit în urma: Traumei cranio-cerebrale închise manifestată prin hematom subdural masiv pe dreapta, hemoragie subarahnoidală, focare de contuzie cerebrală, complicat cu dislocarea țesutului creierului, edem cerebral și hemoragii secundare în trunchiul cerebral, acest fapt nefiind contestat de participanții la proces.

Deci, *prezența vătămărilor corporale la partea vătămată nu denotă faptul că acestea au fost cauzate prin acțiunile intenționate ale inculpatului*.

Afirmația instanței de fond că „în afară de Zagorschi I. nu a avut cine să-i cauzeze leziunile corporale depistate la victimă, care era o femeie cumsecade, nu avea dușmani...”, este bazată pe presupuneri.

La fel, sunt neîntemeiate concluziile instanței de fond că, potrivit raportului de constatare medico-legală din 07.07.2017, s-a constatat că „reieșind din caracterul leziunilor corporale, localizarea anatomică din regiunea craniului, se poate deduce că au fost mai multe lovituri în regiunea craniului, care au dus la hemoragie intracraniană”, or, a astfel de concluzie nu se regăsește în acest raport de constatare medico-legală, potrivit cărui, „trauma cranio-cerebrală închisă manifestată prin: excoriații ale regiunilor frontale și zigomatice stângi cu echimoză în jurul lor și ochiului stâng, hemoragie în mucoasa buzei inferioare pe stânga, hemoragie în țesuturile moi epicraniene, regiunea parietală centru. Hematom subdural acut unipolar pe dreapta (110 ml.) cheag roșu întunecat, focare de contuzie cerebrală în lobul temporal drept, hemoragii subarahnoidale insulare complicat cu edem cerebral pronunțat, dislocarea țesutului creierului, angajarea trunchiului cerebral în orificiul mare occipital, hemoragii secundare în trunchiul cerebral. Leziunile corporale menționate puteau fi produse la acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, bont cu suprafața traumatică limitată, la lovire și frecțiune și, după caracterul lor, se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață la persoanele vii”. Deci, nu se regăsește concluzia indicată în sentință că se poate deduce că au fost mai multe lovituri în regiunea craniului, care au dus la hemoragie intracraniană.

În același timp, organul de urmărire penală a examinat superficial circumstanțele cauzei, fiind indicat în rechizitoriu „...a săvârșit infracțiunea de violență în familie, adică acțiunea manifestată fizic...”, nefiind indicat concret prin ce s-a manifestat violența din partea inculpatului față de partea vătămată (maltratare, alte acțiuni violente), soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale, iar instanța de fond, deși în rechizitoriu nu sunt indicați acești indici, în sentință a indicat „Acțiunile inculpatului Zagorschi Ion urmează a fi încadrate în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal, ca violență în familie, adică acțiunea intenționată..., manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, care au cauzat vătămare gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei”.

Astfel, la examinarea cauzei în instanța de fond, nu s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 26, 27, 99-101 Cod procedură penală, nu s-au cercetat minuțios probele cauzei prin prisma pertinentei și concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, nefiind cercetată fiecare probă separat și toate probele în coroborare.

Totodată, latura subiectivă a infracțiunii prevăzut de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, se caracterizează prin vinovăție sub forma de intenție directă, iar motivele infracțiunii pot fi diverse: răzbunare, gelozie, invidie, ură, interes material, motive huliganice, etc.

Însă, în cadrul examinării cauzei, **nu s-a demonstrat** pe deplin realizarea de către inculpat a **laturii subiective** a infracțiunii, contrar alegațiilor acuzării în susținerea vinovăției inculpatului **în comiterea infracțiunii imputate**.

Mai mult, în actul de învinuire și în rechizitoriu nu sunt indicate mijloacele, modul săvârșirii infracțiunii, după cum este prevăzut în latura obiectivă și subiectivă,

acuzarea limitându-se doar la indicarea constatării expertizei medico-legale și a leziunilor corporale care au dus la decesul părții vătămate.

Deci, **acuzarea nu a prezentat nicio probă întru confirmarea existenței infracțiunii** prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal și **că această infracțiune ar fi fost comisă de inculpat.** Astfel, **nu există material probator care ar demonstra incontestabil că Zagorschi I.**, la 06.07.2017 pe parcursul zilei, **a aplicat violență fizică** asupra soției Zagorschi O., după care aceasta a decedat la 07.07.2017 și care din acțiunile lui ar fi dus la decesul victimei. Mai mult, organul de urmărire penală nu indică ce acțiuni concrete a comis inculpatul, care demonstrează acțiunea de violență în familie manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale, soldată cu decesul victimei.

Or, **martorii audiați nu au indicat anume că careva acțiuni ale inculpatului au dus la comiterea infracțiunii incriminate.**

Faptul că **victima, partea vătămată a decedat în urma traumei cranio-cerebrale**, nu denotă **că această traumă i-a cauzat-o anume inculpatul**, or, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201804X0020 din 28.05.2019, efectuat în comisie de experți, trauma cranio-cerebrală închisă manifestată prin excoriații și echimoze în regiunea feței din stânga, hemoragii în țesuturile moi pericraniene parietal centru, hematom subdural (110 ml.) temporal din dreapta, comisia de experți **nu exclude posibilitatea cauzării leziunilor corporale, în rezultatul căderii libere din poziția ortostatică, cu lovirea ulterioară cu partea stângă a capului de un obiect dur contondent.**

Acest raport de expertiză dă un răspuns cert care coroborează cu declarațiile inculpatului că el nu a aplicat careva lovituri față de soția sa, care ar duce la decesul acesteia, dar se confirmă versiunea lui că victima a căzut în fântânița din grădină, lovindu-se cu capul de cărămizile din fântâniță. Iar celelalte leziuni corporale depistate la partea vătămată, comisia de experți nu exclude că au fost formate în rezultatul eforturilor întreprinse de aceasta pentru ieșirea din groapă, reieșind din caracterul morfologic, localizarea anatomică a leziunilor corporale, cât și a stării de intoxicație alcoolică a ei.

Totodată, **declarațiile martorilor** Buzan A. și Buzan I., date în cadrul urmăririi penale, că în familia Zagorschi uneori se mai auzeau certuri, **nu confirmă comiterea infracțiunii** de violență în familie, soldată cu decesul victimei.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că instanța de apel n-a dat apreciere probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, expertul medico-legist Verdeș I. a susținut raportul său de expertiză medico-legală nr. 90D din 11.08.2017 și a explicat că, reieșind din caracterul, localizarea anatomică și volumul leziunilor descrise în raportul de constatare întocmit de el, se exclude că unele leziuni să fi fost produse prin acțiunea traumatică a pumnului și picioarelor. ...Leziuni cu vechimea de 8-14 zile, reieșind din caracterul vătămărilor, nu au fost depistate. Din concluziile raportului de expertiză din

28.05.2018, întocmit de comisia din trei experți judiciari medici-legiști, rezultă că, în conformitate cu caracterul morfologic al leziunilor corporale depistate, precum și datele investigației histopatologice medico-legale, ele toate se încadrează în circa 1-2 zile înainte de decesul victimei... Nu se poate expune în privința consecutivității producerii traumelor, deoarece toate au fost produse într-un interval de 24-48 de ore.

Deci, sunt neîntemeiate argumentele instanței de apel că *potrivit raportului de constatare medico-legală din 07.07.2017 s-a constatat că „reieșind din caracterul leziunilor corporale, localizarea anatomică din regiunea craniului, se poate deduce că au fost mai multe lovituri în regiunea craniului, care au dus la hemoragie intracraniană”, or, o astfel de concluzie nu se regăsește în raportul de constatare medico-legală menționat*, deoarece, studiind suplimentar raportul de constatare medico-legală din 07.07.2017, expertul medico-legist a declarat că, reieșind din caracterul leziunilor, localizarea anatomică din regiunea craniului, se poate deduce că au fost mai multe lovituri în regiunea craniului, care au dus la hemoragia intracraniană, aceste declarații fiind ignorate de instanța de apel.

Mai mult, din declarațiile inculpatului, ale martorilor și ale succesorului părții vătămate, rezultă că Zagorschi O. s-a întors din Italia cu aproximativ o săptămână înainte de deces (inculpatul susține că cu 3-4 zile înainte, succesorul părții vătămate Brînză A. indică că a vorbit cu ea vreo 10 zile înainte de deces și aceasta era acasă. Martorul Glibiciuc P. afirmă că partea vătămată a venit cu vreo săptămână înainte, iar martorul Balan A. vorbește de una-două săptămâni), iar potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală (primară și în comisie) și reieșind din declarațiile expertului medico-legist Verdeș I., toate leziunile corporale depistate pe cadavrul părții vătămate au fost provocate în termen de 1-2 zile până la deces.

La fel, experții medico-legiști nu exclud posibilitatea apariției unor vătămări corporale depistate la partea vătămată la cădere și lovire de unele obiecte dure, contondente, inclusiv a traumei cranio-cerebrale închise, în urma căreia a survenit decesul, dar nu a tuturor leziunilor corporale în comun, iar inculpatul nu a putut explica originea celorlalte leziuni corporale, care nu au putut fi produse la cădere, cum ar fi echimozele masive pe brațul drept, ale hemitoracelui drept, excoriații pe hemitoracele stâng, echimozele pe ambele coapse și alte vătămări corporale cauzate în același interval de timp.

Totodată, din declarațiile succesorului părții vătămate, ale martorilor Buzan I., Buzan A., Glibiciuc N., Glibiciuc P., Balan A., Para M. se conturează concluzia că soții Zagorschi se certau uneori, că inculpatul o ofensa pe soția sa, iar uneori o bătea.

Afirmația instanței de apel despre concluzia instanței de fond că *„în afară de Zagorschi I. nu a avut cine să-i cauzeze leziunile corporale depistate la victimă, care era o femeie cumsecade, nu avea dușmani,..”*, este una bazată pe presupuneri este neîntemeiată și nu corespunde circumstanțelor cauzei, or, inculpatul a declarat că, *după revenirea soției de peste hotare, nu mai ieșeau din curte, deoarece ea aducea bucate gustoase și băuturi.*

Deci, instanța de fond a ajuns la concluzia corectă că doar inculpatul a comis această infracțiune.

În același timp, este nefondată poziția instanței de apel că *acuzarea nu a prezentat nicio probă în confirmarea existenței infracțiunii prevăzute de art. 201¹*

alin. (4) Cod penal și că această infracțiune ar fi fost comisă de inculpat, că nu există material probator care ar demonstra incontestabil faptul că inculpatul la 06.07.2017, pe parcursul zilei, a aplicat violență fizică asupra soției sale, după care, ultima la 07.07.2017 a decedat și care din acțiunile sale ar fi dus la decesul victimei. Or, probele administrate permit acuzării se afirme că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin, acestea sunt consecutive, nu conțin careva contradicții esențiale și se completează reciproc.

Astfel, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanțelor de fond și de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului deciziei contestate (*pct. 1., 2. din decizie*), instanța de fond:

a) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, neindicând clar motivele pentru care a admis unele probe și a respins alte probe din cele administrate.

Mai mult, concluziile sumare, neclare și divergente că: „...în afară de inculpat, nu a mai avut cine să-i cauzeze leziunile corporale părții vătămate care..., cu toate că o parte din martori și-au schimbat parțial declarațiile în cadrul cercetării judecătorești, încercând să-i ușureze situația inculpatului, cu care sunt în relații bune, **totuși din declarațiile succesorului părții vătămate, ale martorilor Buzan I., Buzan A., Glibiciuc N., Glibiciuc P., Balan A., Para M., făcute în instanță și la urmărirea penală, se conturează concluzia** că soții Zagorschi se certau uneori, că inculpatul o jignează pe soția sa, iar uneori o bătea..., având în vedere că și inculpatul consumase alcool în acea seară, **putea fi un motiv de conflict** între soți, ce s-a soldat cu aplicarea violenței și cauzarea unor vătămări grave, periculoase pentru viața părții vătămate, de la care a survenit decesul acesteia...”, nu corespund exigențelor prevăzute în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale;

b) la încadrarea juridică a faptelor în temeiul art. 201¹ alin. (4) Cod penal, conform semnelor: „**manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente**”, a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului, ori, asemenea calificative și circumstanțe factice nu i-au fost incriminate acestuia prin rechizitoriu.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Conform art. 394 alin. (3) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate deoarece, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform dispozitivului și descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) a constatat în descriptiv mai multe motive de achitare, care se contrazic reciproc și generează diferite consecințe juridice, cum ar fi că: **„...prin probele prezentate de acuzare și apărare, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii în acțiunile inculpatului..., multiple contradicții care nu permit să se constate în afara oricărui dubii că inculpatul ar fi săvârșit cu vinovăție fapta penală imputată..., a fost constatat că, victima a decedat în urma traumei cranio-cerebrale..., deci, prezența vătămarilor corporale la partea vătămată nu denotă faptul că acestea au fost cauzate prin acțiunile intenționate ale inculpatului..., nu s-a demonstrat pe deplin realizarea de către inculpat a laturii subiective a infracțiunii, contrar alegațiilor acuzării în susținerea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate..., acuzarea nu a prezentat nicio probă întru confirmarea existenței infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal și că această infracțiune ar fi fost comisă de inculpat..., nu există material probator care ar demonstra incontestabil că Zagorschi I., la 06.07.2017 pe parcursul zilei, a aplicat violența fizică asupra soției..., martorii audiați nu au indicat anume că careva acțiuni ale inculpatului au dus la comiterea infracțiunii incriminate..., faptul că victima, partea vătămată a decedat în urma traumei cranio-cerebrale, nu denotă că această traumă i-a cauzat-o anume inculpatul..., declarațiile martorilor nu confirmă comiterea infracțiunii de violență în familie...”**.

Totodată, a dispus în dispozitiv, absolut divergent, că inculpatul este achitat **„în temeiul lipsei faptei infracțiunii”**.

Mai mult, instanța a și constatat, în descriptiv, existența faptei infracțiunii, adică a decesului violent al victimei, ori, a indicat că: **„...a fost constatat că, victima a decedat în urma traumei cranio-cerebrale, or, potrivit rapoartelor de expertiză, decesul lui Zagorschi O. a survenit în urma: Traumei cranio-cerebrale închise manifestată prin hematom subdural masiv pe dreapta, hemoragie subrarahnoidală, focare de contuzie cerebrală, complicat cu dislocarea țesutului creierului, edem cerebral și hemoragii secundare în trunchiul cerebral, acest fapt nefiind contestat de participanții la proces..., faptul că victima, partea vătămată a decedat în urma traumei cranio-cerebrale...”**;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și drept invocate în rechizitoriu, neindicând clar motivele pentru care a admis unele probe și a respins alte probe din cele administrate.

Mai mult, concluziile sumare, neclare și divergente că: **„...totodată, declarațiile martorilor Buzan A. și Buzan I., date în cadrul urmăririi penale, că în familia Zagorschi uneori se mai auzeau certuri, nu confirmă comiterea infracțiunii de violență în familie, soldată cu decesul victimei..., martorii audiați nu au indicat anume că careva acțiuni ale inculpatului au dus la comiterea infracțiunii incriminate...”**, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, casează total decizia Curții de Apel Cahul din 3 septembrie 2020, în privința inculpatului Zagorschi Ion XXXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 26 februarie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Nadejda Toma

Victor Boico